

Hvordan doseres bolus ?

Behandlerinstruks

Størrelsen af bolus vurderes i forhold til:

I. Madens indhold af kulhydrater

1. Patienten skal kende sin kulhydrat/døgninsulin ratio, d.v.s. hvor mange g kulhydrat, der svarer til 1 IE insulin.
2. Kulhydrat/døgninsulinratio kan beregnes ud fra 500-reglen: $500/\text{total insulin døgndosis}$ giver det antal g kulhydrater, som 1 enhed insulin dækker.
 - Hvis patienten får 50 enheder insulin i døgnet, er kulhydrat/døgninsulin således $500/50 = 1$ enhed insulin svarer til 10 g kulhydrat.
 - Hvis patienten får 25 enheder insulin i døgnet, er kulhydrat/døgninsulinratio således $500/25 = 1$ enhed insulin svarer til 20 g kulhydrat.

II. Arten af kulhydrater og andre næringsstoffer i maden

- Kulhydrat vurdering er vigtig og variationslisterne kan være en stor hjælp
- Der skal generelt ikke doseres insulin til langsomme kulhydrater som grøntsager og fibre.
- Pasta medfører langsom blodsukkerstigning. Råd derfor eventuelt patienten til at bruge en forlænget eller kombineret bolus.
- Andre fødeemner påvirker også optagelsen af kostens kulhydrater. F.eks. medfører fedt en langsommere tømning af mavesækken og dermed en langsommere stigning i blodsukkeret. Ofte ud på natten.
- Ved fedtrig mad, pizza eller burger er det en god ide at bruge en kombineret bolus. Giv eventuelt 50 % af bolus her og nu og resten over 8 timer
- Ved langvarige måltider, som f.eks. julefrokost eller fest kan man med fordel give bolus flere gange fordelt over hele måltidet. Råd eventuelt patienten til at benytte den forlængede bolus.

III. Blodsukkerniveauet. Et for højt eller lavt blodsukker korrigeres ud fra korrektionsratio.

1. Tommelfingerregel for korrektionsratio; $100/\text{døgndosis insulin}$ svarer til det blodsukkerfald, som 1 enhed insulin giver.
 - Ved 50 enheder i døgnet er korrektionsratio: $100/50 = 2$ mmol/enhed insulin
 - Ved 20 enheder i døgnet er korrektionsratio: $100/20 = 5$ mmol/enhed insulin

Små børn kan spise uforudsigeligt, og det kan være svært at beregne måltidsbolus. Giv f.eks. halvdelen af dosis ved starten af måltidet og resten, når du ved hvor meget dit barn har spist.

Husk: bolusdosis er dels afhængig af mængden af kulhydrater i måltidet, dels af det aktuelle blodsukker. Regn med at et ideelt blodsukker før et måltid er 4-6 mmol/l.